

**DOM ZA STARIJE I NEMOĆNE OSOBE
PRIMORSKO – GORANSKE ŽUPANIJE MALI KARTEC
Lina Bolmarčića 1
KRK**

PRAVILNIK

o zaštiti od požara

Krk, ožujak 2013. godine

Temeljem članka 21. Zakona o zaštiti od požara (Narodne novine br. 92/2010), Pravilnika o sadržaju općeg akta iz područja zaštite od požara (Narodne novine br. 116/11) i čl. 56. Statuta Doma za starije i nemoćne osobe Primorsko – goranske županije Mali kartec, Lina Bolmarčića 1, Krk, Upravno vijeće na prijedlog ravnatelja (nakon prethodnog savjetovanja sa sindikalnim povjerenikom u funkciji radničkog vijeća), na 15. sjednici održanoj dana 18. 03. 2013. g. donijelo je:

PRAVILNIK O ZAŠTITI OD POŽARA

I TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom razrađuju se pojedine odredbe Zakona o zaštiti od požara, propisa donesenih na temelju Zakona, kao i drugih propisa s ciljem zaštite života, zdravlja i sigurnosti ljudi i životinja te sigurnosti materijalnih dobara, okoliša i prirode od požara, uz društveno i gospodarski prihvatljiv požarni rizik u građevinama i prostorima Doma za starije i nemoćne osobe Primorsko – goranske županije Mali kartec, Lina Bolmarčića 1, Krk (u daljnjem tekstu: **Dom**), na lokaciji Lina Bolmarčića 1, Krk.

Članak 2.

Ovim Pravilnikom za objekte i prostore iz članka 1. utvrđuje se:

- broj, naziv radnog mjesta i stručna sprema osoba zaduženih za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara,
- obveze i odgovornosti vezano uz provedbu mjera zaštite od požara,
- način obavljanja unutarnje kontrole provedbe mjera zaštite od požara, te ovlaštenja, obveze i odgovornosti za obavljanje unutarnje kontrole,
- način upoznavanja radnika s opasnostima i općim mjerama zaštite od požara na radnom mjestu prilikom stupanja na rad ili promjene radnog mjesta, odnosno prije obavljanja određenih radova i radnji od strane drugih osoba, te vođenja evidencije o tome,
- način osposobljavanja radnika za rad na radnim mjestima s povećanim opasnostima za nastanak i moguće posljedice od požara ili tehnološke eksplozije, prije stupanja na rad, periodične provjere znanja i vođenje evidencije o tome
- način osposobljavanja radnika za rukovanje priručnom opremom i sredstvima za dojavu i gašenje početnih požara, periodične provjere znanja i vođenja evidencije o tome,
- službe i osobe zadužene za održavanje u ispravnom stanju opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara sa opisom zaduženja,
- postupanje radnika u slučaju nastanka požara,
- druge mjere zaštite od požara kojima se otklanja ili smanjuje opasnost od nastajanja požara;
- prijelazne i završne odredbe.

Članak 3.

Sastavni dio Pravilnika su:

- odluka/ugovor o radu ravnatelja o imenovanju osobe zadužene za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara; (u daljnjem tekstu odgovorna osoba za zaštitu od požara), odnosno ugovor s ovlaštenom tvrtkom za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara
- plan i program osposobljavanja radnika;
- popis i raspored vatrogasnih aparata;
- upisnik o održavanju vatrogasnih aparata (redovni i servisni pregledi);

- upisnici ispitivanja ispravnosti sustava za dojavu i gašenje požara (vanjska i unutarnja hidrantaska mreža, vatrodojava)
- upisnik ispitivanja sustava za detekciju plina
- upisnik o kontroli ispravnosti panic rasvjete
- upisnik o kontroli ispravnosti tipkala za daljinsko isključenje struje
- upisnik o pregledima i ispravnosti sustava zaštite od djelovanja munje na građevinama;
- upisnik o kontroli i održavanju sustava ventilacija i dimovodnih kanala

Članak 4.

Projektna dokumentacija, razne analize, nalazi i mišljenja, uvjerenja, svjedodžbe, upisnici i druge isprave iz područja zaštite od požara pohranjuju se u zbirku isprava i čuvaju se u tajništvu Doma.

II. **BROJ, NAZIV RADNOG MJESTA I STRUČNA SPREMA OSOBA ZADUŽENIH ZA OBAVLJANJE POSLOVA ZAŠTITE OD POŽARA I UNAPREĐENJA STANJA ZAŠTITE OD POŽARA**

Članak 5.

(1) Ravnatelj će osobu zaduženu za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara sukladno čl. 20. st.5. Zakona o zaštiti od požara (NN 92/10), utvrditi odlukom/ugovorom o radu, odnosno sukladno čl. 20. st. 11. Zakona o zaštiti od požara (NN 92/10) obveze obavljanja poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara ugovorom povjeriti ovlaštenoj tvrki.

(2) Odluka/Ugovor o radu, odnosno ugovor s ovlaštenom tvrtkom iz stavka 1. ovog članka je sastavni dio ovog Pravilnika.

Članak 6.

Poslove odgovorne osobe za zaštitu od požara može obavljati radnik koji obavlja i druge poslove, a ima najmanje zvanje vatrogasca ili završeno srednjoškolsko obrazovanje u programu gimnazije ili srednjoškolsko strukovno obrazovanje u četverogodišnjem trajanju i položen stručni ispit.

III. **OBVEZE I ODGOVORNOSTI VEZANO UZ PROVEDBU MJERA ZAŠTITE OD POŽARA**

1. Obveze ravnatelja

Članak 7.

Ravnatelj je obvezan u provedbi mjera zaštite od požara poduzimati slijedeće:

- brinuti o osiguranju financijskih sredstava za provođenje i unapređivanje zaštite od požara, na osnovu prijedloga, analiza i mišljenja odgovorne osobe za zaštitu od požara, kao i zapisnika o izvršenim ispitivanjima sredstava, opreme, instalacija i uređaja;
- provoditi i nadzirati provođenje propisanih mjera zaštite od požara;
- planirati i osigurati provođenje osposobljavanja radnika iz područja zaštite od požara;
- poduzeti mjere da se nedostaci koji mogu utjecati na sigurnost zaštite od požara, a utvrđeni su pregledom ili prijavljeni od strane radnika ili odgovorne osobe za zaštitu od požara, odmah otklone;

- udaljiti svakog radnika koji pri obavljanju poslova ne provodi i ne primjenjuje mjere zaštite od požara;
- osigurati i poduzeti mjere da se neispravna odnosno upotrebljena sredstva ili oprema u gašenju požara odmah dovedu u ispravno stanje odnosno zamijene novim;
- voditi brigu da je uvijek osiguran nesmetan pristup vatrogasnoj opremi i sredstvima za gašenje požara i da su slobodi putovi za evakuaciju;
- prekinuti rad na radnom mjestu ili tehnološkom procesu, sredstvu rada i u radnoj okolini ako utvrdi da postoji izravna opasnost za nastanak i širenje požara ili se poslovi i radne operacije izvode na način suprotan pravilima zaštite od požara.
- nakon završenog gašenja požara po potrebi, a u dogovoru s odgovornim osobama i rukovoditeljem vatrogasne postrojbe koja je gasila požar na mjestu požara osigurati dežurstvo;
- osigurati provođenje istražnih radnji u svezi s nastajanjem požara;
- čuvati evidencije i dokumentaciju u svezi poslova iz područja zaštite od požara (zapisnici, uvjerenja, analize i mišljenja i sl.);

(2) Obveze neposrednih rukovoditelja (šef računovodstva, glavna medicinska sestra, voditelj tehničke i nabavne službe, šef kuhinje)

Članak 8.

Neposredni rukovoditelji obvezni su u provedbi mjera zaštite od požara poduzimati slijedeće:

- provoditi i nadzirati provođenje propisanih mjera zaštite od požara;
- vršiti upoznavanje novog radnika sa opasnostima od požara na njegovom radnom mjestu sukladno članku 18. ovog Pravilnika;
- moraju znati raspored sve opreme za zaštitu od požara i voditi brigu o njezinoj vizuelnoj ispravnosti;
- poduzeti mjere da se nedostaci koji mogu utjecati na sigurnost zaštite od požara, a utvrđeni su pregledom ili prijavljeni od strane odgovorne osobe za zaštitu od požara, odmah otklone;
- udaljiti svakog radnika koji pri obavljanju poslova ne provodi i ne primjenjuje mjere zaštite od požara;
- izvijestiti ravnatelja i odgovornu osobu za zaštitu od požara o svakom nastalom požaru ili mogućoj opasnosti za nastanak i širenje požara;
- osigurati i poduzeti mjere da se neispravna odnosno upotrebljena sredstva ili oprema u gašenju požara odmah dovedu u ispravno stanje odnosno zamijene novim;
- voditi brigu da je uvijek osiguran nesmetan pristup vatrogasnoj opremi i sredstvima za gašenje požara i da su slobodi putovi za evakuaciju;
- voditi brigu da na radnim mjestima, gdje postoje opasnosti za nastanak i širenje požara rade radnici koji su stručno osposobljeni za takve poslove i koji su osposobljeni iz područja zaštite od požara (rukovanje uređajima za zagrijavanje, plinom i sl.);
- nakon završetka rada, prije odlaska iz radnih prostora provjeriti da li su poduzete potrebne mjere zaštite od požara
- prekinuti rad na radnom mjestu ili tehnološkom procesu, sredstvu rada i u radnoj okolini ako utvrdi da postoji izravna opasnost za nastanak i širenje požara ili se poslovi i radne operacije izvode na način suprotan pravilima zaštite od požara.
- nakon završenog gašenja požara po potrebi, a u dogovoru s odgovornim osobama i rukovoditeljem vatrogasne postrojbe koja je gasila požar na mjestu požara osigurati dežurstvo;
- osigurati provođenje istražnih radnji u svezi s nastajanjem požara;

3. Obveze odgovorne osobe za zaštitu od požara

Članak 9.

Odgovorna osoba za zaštitu od požara obavlja :

- kontrolu primjene propisa iz područja zaštite od požara na projektu za izgradnju novih i rekonstrukciju postojećih građevina i procesa, te kod nabavke opreme i sredstava za rad;
- kontrolu provedbe internih pravilnika i općih akata te uputa za siguran rad (zaštita od požara);
- ravnatelju podnosi godišnje izvješće o stanju zaštite od požara, kao i prijedloge o poduzimanju novih potrebnih mjera;
- kontrolu kretanja, zadržavanja i izvođenja radova s otvorenim plamenom, u ugroženim prostorima;
- kontrolu osposobljenosti i uvježbanosti radnika u rukovanju sredstvima za gašenje požara;
- kontrolu izvršenih rekonstrukcija ili adaptacija u građevinama glede provođenja mjera zaštite od požara;
- daje odobrenje za vrstu opreme i sredstava za dojavu i gašenje koja se nabavlja;
- kontrolu provođenja mjera zaštite od požara na radnim mjestima prilikom obavljanja svakog posla, te druge kontrole glede zaštite od požara, a koje ovise o specifičnosti tehnologije obavljanja djelatnosti pravne osobe
- prati primjenu propisa i normi iz područja zaštite od požara te sudjeluje u izradi novih ili predlaganju promjena postojećih akata;
- surađuje i koordinira rad na izradi općeg akta, uputa za rad na siguran način, projekata i drugih akata iz područja zaštite od požara;
- obavlja dio poslova kontrole ispravnosti opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara;
- obavlja i druge poslove koji ovise o specifičnostima prostora vlasnika ili koje su na korištenju

5. Obveze radnika:

Članak 10.

U svezi s provođenjem zaštite od požara radnici u prostorima Doma imaju obveze:

- upoznati se s odredbama ovog Pravilnika prije stupanja na rad i samostalnog obavljanja poslova na radnom mjestu, kao i svladati program osposobljavanja za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenje požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom;
- poduzimati, provoditi i držati se propisanih mjera zaštite od požara na radnom mjestu i radnom prostoru;
- prije rasporeda na drugo radno mjesto upoznati se s propisanim i drugim mjerama zaštite od požara u svezi s novim poslovima;
- svaki uočeni kvar ili neispravnost na uređajima, instalacijama i drugim sredstvima koji bi mogli biti uzrokom nastanka požara odmah prijaviti odgovornoj osobi za zaštitu od požara, odnosno ravnatelju;
- držati se oznaka, upozorenja i naputaka za zaštitu od požara koje su postavljene na radnom mjestu i u radnom prostoru;
- pri obavljanju posla i rukovanju s opasnim tvarima (zapaljive, korozivne, otrovne i sl.), spriječiti njihovo prolijevanje, curenje, prosipanje i istjecanje po radnim prostorima;
- brinuti se da pristup radnom mjestu bude slobodan i moguć kako bi se nesmetano koristila oprema i sredstva za gašenje požara i otklonile posljedice;
- čuvati i pažljivo se odnositi prema opremi i sredstvima za gašenje požara, te prema oznakama upozorenja i znakovima ovješanim i naljepljenim za njihovu uporabu;
- ne odlagati nikakve predmete na putovima za evakuaciju i pred izlazima;
- nakon završetka rada, prije odlaska iz radnih porostora provjeriti da li su poduzete potrebne mjere zaštite od požara
- aktivno sudjelovati u gašenju požara.

6. **Odgovornost zbog neprimjene propisanih i naređenih mjera zaštite od požara:**

Članak 11.

(1) Za neosiguravanje financijskih sredstava za provođenje Zakonom i podzakonskim aktima propisanih i naređenih, te ovim Pravilnikom utvrđenih mjera zaštite od požara i eksplozije odgovoran je ravnatelj Doma.

(2) Neposredni rukovoditelji odgovorni su za posljedice koje proizlaze iz obavljanja poslova na radnim mjestima, a na kojima nisu poduzete Zakonom, podzakonskim aktima propisane, naređene ili priznate mjere zaštite od požara.

(3) Za povrede obveza iz područja zaštite od požara, postupak za utvrđivanje odgovornosti i izricanje mjera za neposrednog rukovoditelja isti je kao za radnike na pojedinim radnim mjestima u djelokrugu njegove radne prostorije, pogona ili dijela procesa.

(4) U provođenju postupka zbog povreda obveza ocjenjuje se na koji način se provode mjere zaštite od požara u objektu ili dijelu tehnološkog procesa za koji je neposredni rukovoditelj, odnosno radnik zadužen.

Članak 12.

Postupak i izricanje mjera zbog povrede obveza iz područja zaštite od požara i eksplozija provodi se sukladno odredbama Zakona o radu, odnosno važećim aktima Doma.

Lakše povrede radne obveze iz područja zaštite od požara i eksplozija su:

- ne sudjelovati u gašenju i sprečavanju širenja požara ako su njime nastale manje materijalne štete nakon požara
- nemarno ili nesavjesno obavljati obveze u svezi sa zaštitom od požara ako nije izazvan požar ili eksplozija, ili je nastala manja materijalna šteta
- neprijaviti neposrednom rukovoditelju, odnosno ravnatelju pojavu koja može prouzročiti nastanak požara ili eksplozije
- nemarno i nesavjesno ponašati se prema opremi i sredstvima za gašenje požara
- odbiti rad duži od punog radnog vremena u slučaju kada se to iz preventivnih razloga zaštite od požara zahtjeva
- raditi na radnom mjestu s povećanim opasnostima od požara i eksplozije unatoč spoznaji da nisu osigurane mjere zaštite od požara

Teže povrede radne obveze iz područja zaštite od požara i eksplozija su:

- neovlašteno diranje, premještanje i korištenje vatrogasnog aparata, kao i ostale opreme i sredstava za gašenje
- ne sudjelovati u gašenju i sprečavanju širenja požara ako su njime nastale veće štete nakon požara, odnosno ako su uzrokovane lakše posljedice po život i zdravlje radnika i/ili imovinu
- nemarno ili nesavjesno obavljati radne obveze iz zaštite od požara čijim postupkom je uzrokovan požar ili eksplozija pa je došlo do lakših posljedica po radnike i/ili imovinu
- raditi na radnom mjestu s povećanim opasnostima od požara i eksplozije unatoč spoznaji da nisu osigurane mjere zaštite od požara, zbog čega je nastupila lakša posljedica za život i zdravlje radnika i/ili imovinu
- neopravdano odbiti izvršiti pojedine odluke, instrukcije i napatke iz zaštite od požara koje je donio ravnatelj, a zbog čega je došlo do požara i/ili eksplozije s lakšim posljedicama po život i zdravlje radnika i/ili imovine
- neprijaviti neposrednom rukovoditelju, odnosno ravnatelju pojavu (kvar i sl) koja može prouzročiti nastanak požara ili eksplozije, ako je time nastala lakša posljedica po život i zdravlje radnika i/ili imovine
- nadržati se propisa i pravila iz zaštite od požara na radnim mjestima s povećanim opasnostima od požara, sukladno ovom Pravilniku ako je time učinjena lakša posljedica po život i zdravlje radnika i/ili imovine
- odbiti rad duži od punog radnog vremena u slučaju nastanka i gašenja požara ili u slučaju spašavanja imovine nakon gašenja požara ako je time nastala lakša posljedica po život i zdravlje radnika i/ili imovine

IV. NAČIN OBAVLJANJA UNUTARNJE KONTROLE PROVEDBE MJERA ZAŠTITE OD POŽARA, TE OVLAŠTENJA, OBVEZE I ODGOVORNOSTI ZA OBAVLJANJE UNUTARNJE KONTROLE

Članak 13.

- (1) Odgovorna osoba za zaštitu od požara je osnovni organizator i nositelj cjelokupnih poslova iz područja zaštite od požara i tehnoloških eksplozija na svim građevinama, građevinskim dijelovima i prostorima u vlasništvu Doma, odnosno datih ili uzetih u zakup, te na svim radnim mjestima.
- (2) U cilju unapređenja zaštite od požara i povećanja sigurnosti imovine Doma, odgovorna osoba za zaštitu od požara predlaže ravnatelju mjere glede provođenja mjera zaštite od požara propisanih Zakonom, podzakonskim aktima i prihvaćenim pravilima tehničke prakse.

Članak 14.

- (1) Odgovorna osoba za zaštitu od požara pri obavljanju kontrole i nadzora nad provedbom mjera zaštite od požara i eksplozija, neposredno priopćava rezultate ravnatelju, i unosi ih u redovna mjesečna izvješća.
- (2) Odgovorna osoba za zaštitu od požara surađuje s drugim tvrtkama, znanstvenim institucijama, profesionalnom vatrogasnom postrojbom i nadležnom inspekcijom zaštite od požara radi poboljšanja zaštite od požara.
- (3) Kada odgovorna osoba za zaštitu od požara pristupa izradi složenijih rješenja ili rješavanju složenijih problema s područja zaštite od požara može koristiti sve stručne službe i kadrove Doma.

Članak 15.

- (1) Kada odgovorna osoba za zaštitu od požara utvrdi da pojedina građevina ili dio građevine ne zadovoljava sigurnosne uvjete za daljnji rad dužna je o tome napismeno izvjestiti ravnatelja.
- (2) Svaki radnik u građevini dužan je što hitnije prijaviti odgovornoj osobi za zaštitu od požara, odnosno ravnatelju svaki veći poremećaj ili uočenu opasanost od požara ili eksplozije.

Članak 16.

Prilikom obavljanja nadzora nad provedbom mjera zaštite od požara utvrđenih Zakonom, podzakonskim aktima, ovim Pravilnikom i napucima, odgovorna osoba zaštite od požara ima pravo:

- narediti prekid obavljanja posla ili radnje kojom se neposredno ugrožava sigurnost imovine ili životi i zdravlje ljudi, te o tome izvjestiti ravnatelja;
- udaljiti radnika s radnog mjesta ako svojim postupkom neposredno ugrožava sigurnost imovine (unosi otvorenu vatru u požarno ili eksplozivno ugrožen prostor, obavlja zavarivanje u ugroženom prostoru bez dozvole, ili dodatnih mjera sigurnosti i sl.), te o tome izvjestiti ravnatelja;
- obaviti provjeru znanja radnika glede rukovanja s aparatima i opremom za gašenje požara, a onog koji pokaže nepoznavanje uputiti na dodatnu obuku;
- utvrđeno neprovođenje propisanih mjera zaštite od požara prijaviti ravnatelju.

V. NAČIN UPOZNAVANJA RADNIKA S OPASNOSTIMA I OPĆIM MJERAMA ZAŠTITE OD POŽARA NA RADNOM MJESTU PRILIKOM STUPANJA NA RAD ILI PROMJENE RADNOG MJESTA, ODNOSNO PRIJE OBAVLJANJA ODREĐENIH RADOVA I RADNJI OD STRANE DRUGIH OSOBA, TE VOĐENJE EVIDENCIJE O TOME.

1. Osposobljavanje radnika;

Članak 17.

- (1) Svaki radnik mora proći osnovno osposobljavanje u trajanju od minimalno osam školskih sati na način i po programu utvrđenim Pravilnikom o programu i načinu osposobljavanja pučanstva za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenje požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom (Narodne novine 61/94).
- (2) Osposobljavanje radnika povjerit će se pravnoj osobi koja ispunjava uvjete za osposobljavanje radnika koja ima suglasnost Ministarstva unutarnjih poslova Republike Hrvatske za obavljanje tih poslova.
- (3) Obveze iz stavka 1. ovog članka primjenjuju se i za povremeno (na određeno vrijeme) zaposlene radnike.
- (4) Radniku koji završi program, nositelj izvođenja programa osposobljavanja izdaje uvjerenje o osposobljenosti na za to popisanoj obrascu.
- (5) Uvjerenje o osposobljenosti čuva se u tajništvu Doma.

2. Upoznavanje radnika s opasnostima na radnome mjestu ili prilikom promjene radnog mjesta;

Članak 18.

- (1) Nakon završenog osposobljavanja neposredni rukovoditelj, odnosno odgovorna osoba za zaštitu od požara dužna je svakog radnika koji prvi put dolazi na radno mjesto upoznati s opasnostima glede nastanka požara i eksplozije na tom radnom mjestu i njegovoj okolini, kao i s poduzimanjem potrebnih mjera zaštite od požara.
- (2) Obvezu iz stavka 1. i 2. ovog članka potrebno je provoditi i svaki put kad se radnik premješta s jednog radnog mjesta na drugo radno mjesto na kojem su opasnosti i mjere zaštite od požara različite od prethodnog.
- (3) Izjava radnika da je upoznat s opasnostima i mjerama koje mora poduzimati na tom radnom mjestu da ne nastanu požar ili eksplozija čuva se u tajništvu Doma.

3. Upoznavanje radnika s opasnostima prilikom obavljanja određenih radova i radnji od strane drugih osoba ;

Članak 19.

Prije početka obavljanja određenih radova i radnji u prostorima/građevinama Doma od strane drugih osoba, ravnatelj odnosno odgovorna osoba za zaštitu od požara dužna je svoje radnike u dijelu tehnološkog postupka gdje će se obavljati radovi obavijestiti o opasnostima glede mogućnosti nastanka požara i eksplozije pri obavljanju tih radova.

Članak 20.

- (1) Svaki radnik dužan je provoditi mjere zaštite od požara na svom radnom mjestu i mjestu rada na način kako je utvrđeno Zakonom, podzakonskim aktima, odlukama tijela jedinica lokalne uprave i samouprave, ovim Pravilnikom i drugim posebnim uputama, upozorenjima i zabranama.
- (2) Obveze provođenja mjera zaštite od požara utvrđene stavkom 1. ovog članka odnose se na sve osobe koje se po bilo kojoj osnovi nalaze na radu u građevinama i prostorima u Doma, radi privremenog ili povremenog obavljanja posla, te radi obavljanja posla po posebnom ugovoru.
- (3) Radnici drugih tvrtki, odnosno ovlašteni obrtnici koji obavljaju određene poslove za Dom, u njegovim objektima i prostorima dužni su provoditi mjere zaštite od požara prilikom obavljanja tih radnji i držati se naredbi i napatuka odgovorne osobe za zaštitu od požara.
- (4) Odgovornu osobu za provođenje mjera zaštite od požara prije početka izvođenja radova imenuje vanjski izvođač radova koji je dužan ime odgovorne osobe navesti u zahtjevu za izdavanje dozvole za rad koji mu izdaje odgovorna osoba za zaštitu od požara u Domu.

VI. NAČIN OSPOSOBLJAVANJA RADNIKA ZA RAD NA RADNIM MJESTIMA S POVEĆANIM OPASNOSTIMA ZA NASTANAK I MOGUĆE POSLJEDICE OD POŽARA ILI TEHNOLOŠKE EKSOLOZIJE, PRIJE STUPANJA NA RAD, PERIODIČNE PROVJERE ZNANJA I VOĐENJE EVIDENCIJE O TOME.

Članak 21.

- (1) Radna mjesta s povećanim opasnostima za nastanak i moguće posljedice od požara ili tehnološke eksplozije su radna mjesta/poslovi **rukovatelj centralnog grijanja**.
- (2) Svakog radnika na poslovima rukovatelj centralnog grijanja nakon završenog osnovnog osposobljavanja sukladno čl.17. ovog Pravilnika neposredni rukovoditelj, odnosno odgovorna osoba za zaštitu od požara dužna je kad prvi put dolazi na radno mjesto upoznati s opasnostima glede opasnosti za nastanak požara ili tehnološke eksplozije na tom radnom mjestu i njegovoj okolini, kao i s poduzimanjem potrebnih mjera zaštite da ne nastane požar i eksplozija.
- (3) Nakon završenog upoznavanja radnik potpisuje Izjavu da je upoznat s opasnostima i mjerama koje mora poduzimati na tom radnom mjestu da ne nastanu požar ili tehnološka eksplozija.
- (4) Periodične provjere znanja rukovatelj centralnog grijanja obavlja sukladno Pravilniku o stručnom osposobljavanju i provjeri znanja za upravljanje i rukovanje energetske postrojenjima (NN 70/10 i 50/11).
- (5) Evidencije o osposobljavanju, izjave radnika iz st. 2. ovog članka, te svjedodžbe/uvjerenja o stručnoj osposobljenosti i provjeri znanja čuvaju se kod odgovorne osobe za zaštitu od požara.

VII. NAČIN OSPOSOBLJAVANJA RADNIKA ZA RUKOVANJE PRIRUČNOM OPREMOM I SREDSTVIMA ZA DOJAVU I GAŠENJE POČETNIH POŽARA, PERIODIČNE PROVJERE ZNANJA I VOĐENJA EVIDENCIJE O TOME

Članak 22.

- (1) Svaki radnik uz osnovno osposobljavanje sukladno čl.17. i 18. ovog Pravilnika osposobljava se i za rukovanje priručnom opremom i sredstvima za dojavu i gašenje početnih požara.

(2) Periodične provjere znanja rukovanja priručnom opremom i sredstvima za dojavu i gašenje početnih požara obavljaju se svake dvije godine prilikom provođenja vježbi/provjeri znanja evakuacije i spašavanja.

(3) O provedenoj vježbi/provjeri znanja evakuacije i spašavanja vodi se zapisnik koji se čuva u tajništvu.

VIII. SLUŽBE I OSOBE ZADUŽENE ZA ODRŽAVANJE U ISPRAVNOM STANJU OPREME I SREDSTAVA ZA DOJAVU I GAŠENJE POŽARA SA OPISOM ZADUŽENJA,

1. Kontrola ispravnosti opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara

Članak 23.

Obavljanje kontrole ispravnosti opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara, obavljaju, prema uvjetima propisanim ovim Pravilnikom:

- odgovorna osoba za zaštitu od požara
- neposredni rukovoditelj i kućni majstor/domar

Članak 24.

Odgovorna osoba za zaštitu od požara u sklopu kontrole ispravnosti opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara:

- kontrolira ispravnost vatrogasnih sredstava i opreme za dojavu i gašenje požara, te opreme za spašavanje i evakuaciju;
- provodi kontrolu ispravnosti postupaka radnika na poslovima na kojima se radi sa zapaljivim tvarima ili postoje druge opasnosti za nastanak požara ili eksplozija;
- kontrolira raspored i ispravnost uređaja i opreme za gašenje po objektima i prostorima;
- kontrolira poštivanje znakova, upozorenja i znakova zabrane;
- kontrolira način skladištenja i odlaganja materijala i roba na prostorima na kojima su smještene naprave za gašenje (ručni i prijenosni vatrogasni aparati, hidranti i sl.)
- kontrolira stanje požarnih puteva i pristupe građevinama vatrogasnim vozilima.
- kontrolira stanje i prohodnost izlaznih (evakuacijskih) puteva.

Članak 25.

Ako odgovorna osoba za zaštitu od požara utvrdi da postoje ozbiljni nedostaci za siguran tijek procesa rada glede ispravnosti uređaja i opreme za dojavu i gašenje požara mora prekinuti rad i o tome izvjestiti ravnatelja.

Članak 26.

(1) Neposredni rukovoditelj/kućni majstor je dužan prilikom dolaska na rad obavezno vizuelno pregledati sve uređaje i opremu za dojavu i gašenje požara.

(2) Utvrđene nedostatke na navedenoj opremi obavezan je u najkraćem roku otkloniti.

2. Održavanje opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara

Članak 27.

U prostorijama Doma postavljena je slijedeća vatrogasna oprema i sredstva za gašenje:

- ručni vatrogasni aparati (broj, vrsta i raspored ručnih vatrogasnih aparata po objektima i prostorima daje se u prilogu koji je sastavni dio ovog Pravilnika)
- unutarnja hidrantska mreža
- sustav za dojavu požara
- sustav plinodetekcije (kotlovnica)

Članak 28.

Svako neovlašteno diranje, premještanje korištenje vatrogasne opreme ili sredstva za gašenje predstavlja težu povredu radne obveze i kažnjivo je sukladno važećim propisima

Vatrogasni aparati

Članak 29.

Dom će održavati prijenosne i prijevozne aparate za gašenje požara, sukladno uputama proizvođača i o tome će odgovorna osoba za zaštitu od požara voditi evidenciju.

Članak 30.

- (1) Redovni pregled ručnih vatrogasnih aparata obavlja kućni majstor, odnosno odgovorna osoba zaštite od požara najmanje jednom u tri mjeseca.
- (2) Mjesto postavljanja vatrogasnog aparata u prostorijama čija površina je veća od 50 m² mora se označiti naljepnicom sukladno važećoj hrvatskoj normi HRN ISO 6309.
- (3) Naljepnica iz stavka 2. ovog članka mora biti obojena pretežno bojom RAL 3000 i mora biti postavljena dovoljno visoko da njenu uočljivost ne ometa sadržaj prostora.

Članak 31.

Uočene nedostatke potrebno je odmah otkloniti u vlastitoj režiji ili putem ovlaštene pravne osobe, fizičke osobe obrtnika ili stručne službe (servisera).

Članak 32.

- (1) Ispravnost i funkcionalnost prijenosnih i prijevoznih aparata za gašenje požara ispituje pravna osoba, fizička osoba obrtnik ili stručna služba (serviser) ovlaštena od proizvođača ili njegovog ovlaštenog zastupnika, najmanje jednom godišnje, o čemu na aparatu mora postojeti vidljiva oznaka.
- (2) O izvršenim pregledima ručnih vatrogasnih aparata odgovorna osoba zaštite od požara vodi upisnik. Obveze upisnika o pregledima ručnih vatrogasnih aparata daju se u prilogu koji je sastavni dio ovog Pravilnika.

Hidrantska instalacija

Članak 33.

- (1) Vanjski nadzemni i podzemni hidranti moraju biti propisno obojeni i označeni.
- (2) Prostor oko vanjskih nadzemnih i podzemnih hidranata mora biti očišćen, a pristup do istih uvijek slobodan.
- (3) Požarni ormarići moraju biti opskrbljeni svom potrebnom (propisanom) opremom, a ista mora biti ispravna za korištenje.

Članak 34.

Unutarnji zidni hidrantski ormarići moraju biti propisno obojeni i označeni kao i opremljeni potrebnom i u cijelosti ispravnom opremom, te osiguranim slobodnim pristupom do istih

Članak 35.

Periodičko ispitivanje funkcionalnosti obavlja se najmanje jednom u godini dana, a obavlja ga ovlašteno poduzeće koje je registrirano za te poslove i ima ovlaštenje Ministarstva unutarnjih poslova za obavljanje ispitivanja funkcionalnosti hidrantske mreže.

Članak 36.

- (1) O svakom pregledu i ispitivanju ispitivač mora sastaviti zapisnik u koji se unose sva zapažanja i rezultati ispitivanja.
- (2) Iz zapisnika mora biti vidljivo da li je instalacija ispravna i funkcionalna, odnosno svi nedostaci koje treba otkloniti.
- (3) Na kraju zapisnika daje se zaključak o ispravnosti hidrantske mreže.

Članak 37.

- (1) Zapisnik o ispitivanju potpisuju osobe koje su obavile ispitivanje i odgovorna osoba za zaštitu od požara u Domu.
- (2) Temeljem zapisnika izdaje se Uvjerenje o ispravnosti hidrantske mreže kojeg potpisuje odgovorna osoba u pravnoj osobi koja je registrirana i ima odobrenje Ministarstva unutarnjih poslova za obavljanje takve djelatnosti.
- (3) Odgovorna osoba zaštite od požara vodi upisnik o izvršenim ispitivanjima na obrascu koji je sastavni dio ovog Pravilnika.

Sustavi za dojavu požara

Članak 38.

- (1) Sastavni dio dokumentacijestabilne instalacije za dojavu požara čine:
 - plan sustava za dojavu požara
 - plan uzbunjivanja
 - knjiga održavanja i
 - upute za rukovanje i održavanje,

te se pohranjuju u blizini centrale za dojavu požara

(2) Radnici na portirnici u slučaju aktiviranja sustava za dojavu požara (gdje je smještena centrala za dojavu požara), moraju biti osposobljeni za poduzimanje mjera u slučaju u slučaju aktiviranja stabilnog sustava za dojavu požara.

Članak 39.

Periodičko ispitivanje funkcionalnosti obavlja se najmanje jednom u godini dana, a obavlja ga ovlašteno poduzeće koje je registrirano za te poslove i ima ovlaštenje Ministarstva unutarnjih poslova za obavljanje ispitivanja funkcionalnosti stabilnog sustava za dojavu požara.

Članak 40.

(1) O svakom pregledu i ispitivanju ispitivač mora sastaviti zapisnik u koji se unose sva zapažanja i rezultati ispitivanja.

(2) Iz zapisnika mora biti vidljivo da li je sustav za dojavu požara ispravan, odnosno svi nedostaci koje treba otkloniti.

(3) Na kraju zapisnika daje se zaključak o ispravnosti sustava za dojavu požara.

Članak 41.

(1) Zapisnik o ispitivanju potpisuju osobe koje su obavile ispitivanje i odgovorna osoba za zaštitu od požara

(2) Temeljem zapisnika izdaje se Uvjerenje o ispravnosti sustava za dojavu požara kojeg potpisuje odgovorna osoba u pravnoj osobi koja je registrirana i ima odobrenje Ministarstva unutarnjih poslova za obavljanje takve djelatnosti.

(3) Odgovorna osoba zaštite od požara vodi upisnik o izvršenim ispitivanjima na obrascu koji je sastavni dio ovog Pravilnika.

Članak 42.

Poslovi održavanja i provjera ispravnosti djelovanja sustava za dojavu požara povjeravaju se ovlaštenoj pravnoj osobi.

Članak 43.

(1) Odgovorna osoba zaštite od požara dužan je kod pokazivanja smanjenja trajne pogonske gotovosti sustava, neispravnog funkcioniranja sustava, smetnji na sustavu ili kod promjena koje utječu na nadzor sustava za dojavu požara (npr. prenamjena prostorije ili preoblikovanje prostora) provest provjeru ispravnosti djelovanja.

(2) Provjeru ispravnosti obavlja ovlaštena pravna osoba iz članka 42. ovog Pravilnika

Članak 44.

(1) Ovlaštena pravna osoba iz članka 42. ovog Pravilnika dužna je najmanje 2 (dva) puta godišnje u približno istim vremanskim razmacima obaviti provjeru ispravnosti djelovanja sustava za dojavu požara.

(2) Provjera se obavlja sukladno članku 56. stavak 2. i 3. Pravilnika o sustavima za dojavu požara (Narodne novine br. 56/99)

Članak 45.

- (1) Odgovorna osoba zaštite od požara, u knjigu održavanja sustava za dojavu požara unosi sve pogonske događaje koji se odnose na ispravno djelovanje sustava za dojavu požara tijekom njegove uporabe.
- (2) U knjigu održavanja unose se i obavljene provjere ispravnosti djelovanja i provedene mjere od strane ovlaštene pravne osobe iz članka 42. ovog Pravilnika.

Sustav za dojavu plina (plinodetekcija)

Članak 46.

Ispitivanje sustava za dojavu plina mora se obavljati najmanje jednom godišnje, a može ga obavljati ovlašteno poduzeće koje je registrirano za te poslove i ima ovlaštenje Ministarstva unutarnjih poslova za obavljanje ispitivanja sustava za dojavu plina.

Članak 47.

- (1) O svakom pregledu i ispitivanju ispitivač mora sastaviti zapisnik u koji se unose sva zapažanja i rezultati ispitivanja.
- (2) Iz zapisnika mora biti vidljivo da li je sustav za dojavu plina ispravan, odnosno svi nedostaci koje treba otkloniti.
- (3) Na kraju zapisnika daje se zaključak o ispravnosti sustava za dojavu plina.

Članak 48.

- (1) Zapisnik o ispitivanju potpisuju osobe koje su obavile ispitivanje i odgovorna osoba za zaštitu od požara
- (2) Temeljem zapisnika izdaje se Uvjerenje o ispravnosti sustava za dojavu plina kojeg potpisuje odgovorna osoba u pravnoj osobi koja je registrirana i ima odobrenje Ministarstva unutarnjih poslova za obavljanje takve djelatnosti.
- (3) Odgovorna osoba zaštite od požara vodi upisnik o izvršenim ispitivanjima na obrascu koji je sastavni dio ovog Pravilnika.

IX. POSTUPANJE RADNIKA U SLUČAJU NASTANKA POŽARA

Članak 49.

- (1) Svaki radnik koji prvi opazi neposrednu opasnost od nastanka požara ili opazi požar dužan je ukloniti opasnost odnosno početi gasiti požar prema svojem znanju i mogućnostima, a uz korištenje odgovarajućih sredstava, ako to može bez opasnosti za sebe ili druge osobe.
- (2) Ako to ne može učiniti sam, dužan je odmah obavijestiti ostale radnike i:
- **DUZS** tel. 112
 - **vatrogasnu postrojbu** tel. 193
 - **policiju** tel. 192

Prilikom dojave o nastalom požaru radnik daje slijedeće podatke:

- ime i prezime i broj telefona sa kojeg se javlja,
- mjesto (lokacija) požara i najbliži pristup vozilima vatrogasne postrojbe,
- da li je požar u građevini ili na otvorenom prostoru,
- vrsta materijala koji gori (tekućina, plin, drvo, plastika, guma i sl.),
- da li u požaru ima ozlijeđenih.

U oba slučaja radnik obaviještava i neposrednog rukovoditelja i ravnatelja.

Članak 50.

Do dolaska vatrogasaca svi radnici dužni su poduzeti sve mjere za gašenje požara i pri tome se koristiti primjerenim raspoloživim sredstvima vodeći računa da se gašenjem ne prouzroči nepotrebna materijalna šteta.

Članak 51.

Prije napuštanja prostorija građevine i početka gašenja požara svaki radnik na svom radnom mjestu mora:

- spašavati i evakuirati eventualno ugrožene osobe
- spriječiti nastanak panike prilikom izlaska iz prostora i objekta, a korisnike objekta (djecu) izvesti izvan objekta na sigurno mjesto;
- isključiti električnu struju;
- iznijeti na sigurno mjesto ako je moguće, boce s plinom i posude sa zapaljivim tekućinama;
- zatvoriti dovode goriva do potrošača (lož ulje, plin).

Članak 52.

(1) Odgovorna osoba zaštite od požara, odnosno neposredni rukovoditelj čim sazna za požar, utvrđuje koje se sve mjere moraju poduzeti glede upotrebe sredstava i opreme za gašenje požara, organizacije gašenja, evakuacije i spašavanje, traženja pomoći u spašavanju osoba i sl.

(2) Također preuzima vođenje akcije gašenja požara do dolaska vatrogasne postrojbe.

(3) Kao voditelj akcije gašenja požara dužan je osigurati da se na mjesto požara donesu raspoloživi i odgovarajući aparati za gašenje te druga oprema koja se može koristiti za gašenje požara.

(4) Prilikom akcije gašenja na mjestu požara smije se nalaziti samo potreban broj radnika.

Članak 53.

Nakon završetka akcije gašenja požara ravnatelj zajedno sa voditeljem akcije gašenja dužan je:

- na mjestu požara osigurati dežurstvo u potrebnom vremenskom trajanju radi spriječavanja ponovnog požara;
- osigurati dežurstvo na mjestu požara do kraja dana, ako je požar ugašen tijekom noći;
- dežurnom vatrogascu odnosno dežurnom radniku tijekom dežurstva osigurati potrebnu vatrogasnu opremu i sredstva za gašenje požara.

X DRUGE MJERE ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 54.

U cilju otklanjanja uzroka nastajanja požara, spašavanja ljudi i imovine ugroženih požarom u objektima i prostorima u Doma provode se i slijedeće mjere zaštite od požara:

1. Građevinske mjere zaštite;
2. Mjere zaštite od požara na električnim instalacijama i uređajima;
3. Mjere zaštite od požara na sustavima zaštite od djelovanja munje na građevinama;
4. Mjere zaštite od požara na instalacijama grijanja i ventilacije;
5. Mjere zaštite od požara pri držanju, skladištenju i uporabi zapaljivih tekućina;
6. Mjere zaštite od požara pri korištenju UNP-a;
7. Mjere zaštite od požara na otvorenom prostoru;
8. Ostale mjere zaštite
 - 8.1. Općenito
 - 8.2. Organizacijske mjere zaštite od požara

1. Građevinske mjere zaštite

Članak 55.

Građevinske mjere zaštite od požara sastoje se od provođenja tih mjera prilikom adaptacije, rekonstrukcije ili gradnje nove građevine odnosno dijela građevine i od održavanja postojećeg stanja građevine i njenih dijelova u cilju sprječavanja nastajanja i širenja požara pa je u tom slučaju potrebno:

- osigurati slobodan nesmetani prolaz na hodnicima, stubištima i drugim evakuacijskim putovima, vodeći računa da nagazna površina na tim putovima nema mehaničkih oštećenja i neravnina;
- na putovima za izlaženje ne smiju se nalaziti predmeti koji pospješuju širenju požara (primjerice goriva ambalaža, dijelovi namještaja, gorive zavjese i sl), stvari koje bi mogle ometati izlaz osobama (primjerice aparati različitih namjena, garderobni ormari, pričuvni dijelovi, uskladištena roba i sl), niti ogledala koja bi mogli zbuniti osobe u slučaju evakuacije.
- podne obloge tepisi (tepisoni) i zavjese u prostorijama i na evakuacijskim putovima moraju biti izrađeni od samogasivog materijala (posjedovanje atesta o samogasivosti) i dobro pričvršćeni na podlogu. Oštećeni dijelovi na njima ne smiju se krpiti. Oštećeni dijelovi podnih obloga moraju se u cijelosti imjeniti;
- izlazi i izlazni putovi namijenjeni za evakuaciju moraju biti vidljivo označeni natpisom i strelicom (standardni simboli) tako da su vidljivi i danju i noću, odnosno moraju biti osvijetljeni pouzdanim izvorom svjetlosti;
- putovi evakuacije moraju biti izvedeni i smješteni tako da vode izravno na otvoren siguran prostor dovoljno prostran da se osobama koje sudjeluju u evakuaciji omogući odmicanje od objekta, te brzo i sigurno napuštanje prostora;
- rukohvati i ograde na stepeništu trebaju biti stabilno pričvršćeni za konstrukciju građevine;
- sva vrata na putu evakuacije moraju se otvarati u smjeru izlaženja (evakuacije) a na vratima se ne smiju mjenjati smjer otvaranja niti se ista smiju privremeno ili stalno ukloniti;
- svi prozori predviđeni za otvaranje moraju se lako dati otvarati i zatvarati s poda (ventus uređaji sl.);
- pregradni zidovi između prostorija odnosno postrojenja ne smiju biti od gorivog materijala;
- zidovi na požarnim sektorima i izlazima, te izlaznim putovima, ne smiju biti oštećeni (pukotine) i trebaju imati negorive obloge bez obzira da li su nosivi ili pregradni;

- na zidove i stropove na evakuacijskim putovima ne smiju se radi dekoracije stavljati gorive obloge, niti izrađivati spuštene stropovi s gorivim oblogama;
- osvjetljenje hodnika i putova za evakuaciju mora biti u slučaju nestanka struje osigurano pouzdanim izvorom svjetlosti (sigurnosna rasvjeta);
- u cilju sprječavanja širenja i prenošenja požara s jedne građevine na drugu, te radi osiguranja mogućnosti intervencije u slučaju požara mora se osigurati slobodan prostor oko njih. Na tom prostoru ne smije se skladištiti, privremeno odlagati različite predmete ili uređaje, parkirati i sl.;
- pristupne ceste i požarne putove održavati glede sposobnosti za promet vozilima vodeći računa da se na njima ne obavljaju nikakvi građevinski radovi (prekop) dok nije osiguran drugi pristup do građevine (zaobilaznica, premoštenje preko prekopa i sl.) da nisu zakrčeni vozilima te da su opskrbljeni odgovarajućom signalizacijom i znakovima;
- omogućiti uvijek slobodan i siguran pristup svim vanjskim (nadzemnim i podzemnim) i unutarnjim hidrantima;
- da se dimnjaci, dimovodi i ložišni dijelovi (kotlovnice) čiste prema propisima i standardima koji važe za dimnjačarske usluge;
- vratašca dimnjaka moraju biti od čvrstog i negorivog materijala s okvirom koji mora biti dobro pripasan otvoru i bez mogućnosti propuštanja dima;
- vratašca se ne smiju nalaziti u skladišnim prostorijama, spremištima, garažama, prostoru za smještaj ili preradu lako zapaljivih tvari i moraju imati uvijek slobodan pristup;
- pregled dimnjaka treba obaviti prije početka loženja i nakon završetka sezone loženja;

2. Mjere zaštite od požara na električnim instalacijama i uređajima

Članak 56.

Kod provođenja ove mjere zaštite od požara potrebno je provoditi slijedeće:

- Objekti osim opće rasvjete moraju imati izvedenu i sigurnosnu rasvjetu, koja mora udovoljavati propisanim zahtjevima za sigurnosne električne sustave. Sigurnosna rasvjeta sastoji se od pomoćne i panik rasvjete;
- sigurnosna rasvjeta mora se pregledavati najmanje jedan puta godišnje i o tome voditi evidenciju
- u glavnom razvodnom ormaru kao i u razvodnim ormarićima u pojedinim prostorijama moraju biti postavljene jednopolne sheme električnih instalacija sa svim potrebnim podacima i dovoljan broj rastalnih osigurača;
- za isključenje električne energije nakon završenog rada ili u slučaju hitne potrebe (požar i sl.) moraju na mjestima izvan zone opasnosti od požara i eksplozije biti izvedene sklopke (tipkala);
- zabranjeno je upotrebljavati krpane, neispravne ili predimenzionirane električne osigurače, kao i postavljati provizorne električne instalacije;
- ispod svakog osigurača i sklopke moraju biti postavljene oznake kojem strujnom krugu pripada osigurač odnosno sklopka;
- izmjenu električnih osigurača ili druge poslove na električnim instalacijama i uređajima može obavljati samo kućni majstor, odnosno zaduženi električar;
- prostor oko razvodnih ormara mora uvijek biti slobodan. Razvodni ormari moraju biti zaključani kako bi se onemogućio pristup neovlaštenim osobama, a ključevi se moraju nalaziti kod kućnog majstora, odnosno u tajništvu;
- na sklopkama za isključenje moraju biti jasno označeni položaji isključeno - uključeno, time da taj položaj označava i signalizira žaruljica;
- rasvjetna tijela moraju biti opskrbljena propisanom zaštitnom armaturom;
- u prostorijama gdje se koriste termoakumulacione peći, iste moraju biti na izvor napajanja spojene tzv. "fiksni priključkom";
- električne instalacije i trošila moraju biti tako izvedeni i održavani da mjesta gdje se koriste ne predstavljaju opasnost od požara;
- u svim prostorijama (radionice, skladišta i sl.) sa zapaljivim i lako zapaljivim krutim tvarima mora se izvesti vodonepropusna elektro instalacija.

- montaže, popravke i održavnje električnih instalacija u "S" izvedbi smiju obavljati samo za to osposobljene stručne osobe. O izvršenim radovima mora se voditi evidencija, kako bi se moglo utvrditi kada je i tko obavljao radove i eventualne popravke;
- električne instalacije i uređaje održavati i ispitivati sukladno važećim normama i odredbama propisa za određene elektro uređaje i instalacije. O svakom obavljenom pregledu i ispitivanju električnih instalacija i uređaja ispitivač je dužan sastaviti zapisnik iz kojeg mora biti vidljivo da li su instalacije i uređaji ispravni, odnosno, koji su nedostaci utvrđeni i što se treba učiniti da se isti otklone.

3. Mjere zaštite od požara na sustavima zaštite od djelovanja munje na građevinama

Članak 57.

Sustavi zaštite od djelovanja munje na građevinama moraju biti izvedeni, održavani i postavljeni tako da se spriječi svaka mogućnost nastanka požara zbog atmosferskog pražnjenja, pa se s toga osnova pregled sustava mora obavljati:

- poslije svakog popravka;
- nakon svakog udara munje u građevinu ili instalaciju;
- odnosno najmanje svake svake dvije godine pregled, a svake četiri godine ispitivanje;

Članak 58.

(1) O svakom pregledu i ispitivanju ispitivač mora sastaviti zapisnik u koji se unose sva opažanja i rezultati ispitivanja.

(2) Iz zapisnika mora biti vidljivo da li je sustav ispravan i funkcionalan, odnosno koji su popravci na sustavu eventualno potrebni.

4. Mjere zaštite od požara na instalacijama grijanja i ventilacija

Članak 59.

Svi uređaji i instalacije grijanja i ventilacije moraju biti izvedeni i održavani tako da ne postoji opasnost od nastanka požara te je u tu svrhu potrebno provoditi:

- dimnjake, dimovodne i ložišne dijelove čistiti prema propisima i standardima koji važe za dimnjačarske usluge;
- sve ventilacije i kuhinjske nape moraju biti opremljene propisanim filterima
- filteri kuhinjskih napa moraju se čistiti najmanje jedanput tjedno
- ventilacijski kanali moraju se čistiti najmanje jednom godišnje, a kuhinjske nape sa pripadajućim ventilacijskim kanalima iz prostorija za pripremu hrane svaka 3 mjeseca.
- o čišćenju dimnjaka i ventilacija mora se voditi evidencija.
- plinska kotlovnica mora biti izvedena sukladno odredbama Pravilnika o tehničkim normativima za projektiranje, gradnju, pogon i održavanje plinskih kotlovnica.
- u kotlovnica moraju biti postavljene sheme postrojenja, upute za rad sa postrojenjem, natpisi "IZLAZ" na unutarnjoj strani vrata i moraju imati osigurana dva izlaza
- na prilazima kotlovnici moraju biti postavljeni natpisi "KOTLOVNICA" i "ZABRANJEN PRISTUP NEZAPOSLENIMA"
- kotlovnica mora biti opskrbljena opremom za gašenje koju čine hidrantska mreža i:
 - vatrogasni aparati S-6 2 kom
 - vatrogasni aparat CO₂-5 1 kom
 - sanduk sa suhim i rastresitim pijeskom s lopatom
- u kotlovnici mora biti izvedena panik rasvjeta u odgovarajućoj protueksplozijskoj zaštiti

- u kotlovnici se ne smiju nalaziti predmeti ili sredstva koji povećavaju opasnost od požara ili eksplozije napr.:
 - boce ili posude u kojima je ukapljeni plin pod tlakom većim od atmosferskog tlaka
 - drvo, papir, boja i razređivači
- pod prostorije kotlovnice odnosno pogona mora biti od nezapaljivog građevnog materijala te nepropustan za vodu i ulje za loženje.
- za kotlovsko odnosno pogonsko postrojenje mora postojati dokumentacija o normi po kojoj je kotlovsko odnosno pogonsko postrojenje izrađeno i ispitano te upute za uporabu i održavanje.
- Poslodavac je obavezan:
 - radnicima u razumljivom obliku u pogonskim uputama navesti postupke i mjere za siguran rad i sprječavanje nastanka požara i eksplozija za svaki dio tehnološkog procesa sa zapaljivim tekućinama.
 - u pogonskim uputama navesti postupke gašenja odnosno sprječavanja nastanka i širenja požara, koji su prilagođeni tehnološkim odnosno mjesnim uvjetima
 - postaviti pogonske upute u pogonu odnosno na drugom mjestu korištenja zapaljivih tekućina na prikladnom vidljivom mjestu i uvijek biti jasno čitljive
 - obaviti osposobljavanje radnika prema gore utvrđenim uputama prije zaposlenja u pogonu i obavljati propisanu provjeru osposobljenosti
 - omogućiti i druge zakonom propisane vidove osposobljavanja, te provjere osposobljenosti
 - održavati u ispravnom stanju elemente za mjerenje, upravljanje i nadziranje tehnološkog procesa, sprječavanje nastanka i širenja požara ili eksplozije ili drugih akcidenata te za vatrodojavu i gašenje požara
 - posjedovati popis i dokumentaciju o pouzdanosti uređaja, sustava i drugih elemenata iz prednjeg stavka koja sadrži dokaze o kakvoći pri ugradnji te o propisanim vremenskim ispitivanjima ispravnosti i popravcima.
 - ukoliko pojedini postupak u tijeku održavanja uređaja, sustava i drugih elemenata umanjuje funkcionalnost ili ako se radi o kvaru, poduzeti dodatne mjere zaštite od požara za sve vrijeme dok se uređaji, sustavi i drugi elementi ne dovedu u ispravno stanje.

Posebne mjere zaštite od požara

- kod pretakanja goriva iz autocisterne prije početka autocisterna se mora spojiti preko kabela za uzemljenje, s izoliranom ručicom na kojoj su spojna kliješta, koji je fiksno spojen na uzemljivač preko prekidača u protueksplozijskoj izvedbi, nakon čega se obavlja uzemljenje stavljanjem prekidača u kontaktni položaj
- razliveno ulje za loženje odnosno diesel-goriva sa svih mjesta držanja, skladištenja, uporabe kao i prilikom pretakanja mora se odmah očistiti i odstraniti odnosno spaliti na sigurnom mjestu.

5. Mjere zaštite od požara pri držanju, skladištenju i uporabi zapaljivih tekućina

Članak 60.

Držanje, skladištenje i uporaba zapaljivih tekućina mora se provoditi tako da postoji opasnost od nastanka požara te je u tu svrhu potrebno provoditi:

- nedopustivo je držanje zapaljivih tekućina u prostorima:
 - u prolazima i prilazima za pješake i vozila
 - na stubištima
 - u hodnicima i predvorjima
 - u krovnim prostorima
- hermetički zatvorene posude sa zapaljivim tekućinama I i II skupine mogu se držati se u radionicama u posebno za to izrađenim kovinskim ormarima, s tim da ukupna količina zapaljivih tekućina u tim posudama ne smije biti veća od 200 litara.
- za skladištenje i rukovanje s opasnim tvarima potrebno je provoditi mjere utvrđene sigurnosnim listovima pojedinih proizvoda:

6. Mjere zaštite od požara pri korištenju UNP-a

Članak 61.

Pri korištenju UNP-a utvrđuju se mjere:

sustav s spremnicima UNP-a

- uz spremnik moraju se nalaziti 2 vatrogasna aparata za gašenje požara S-9 s prahom ili drugim odgovarajućim sredstvom za gašenje pri pretakanju plina, a uz spremnike zapremine preko 5 m³ i jedan vatrogasni aparat S-50;
- pretakanje plina iz autocisterne vrši distributer plina uz asistenciju zaposlenika kućnog majstora - kotlovničara, koji treba imati položen ispit za punioca sustava tehničkim plinovima;
- prilikom punjenja spremnika UNP moraju biti ispunjeni svi uvjeti za pretakanje plina,
- pregled i ispitivanje ispravnosti ukopanog spremnika vršiti u rokovima utvrđenim zakonom i drugim propisima;
- na plinskim stanicama trebaju biti postavljeni znakovi upozorenja:
 "ZABRANJENO PUŠENJE I PRISTUP S OTVORENIM PLAMENOM"
 "NEZAPOSLENIMA PRISTUP ZABRANJEN"
 "OPASNOST OD POŽARA I EKSPLOZIJA"
 "OBVEZATNA UPORABA ALATA ŠTO NE ISKRI"
- ako je na sustav za plin priključeno više trošila, ispred svakog trošila mora se na cjevovod postaviti ventil za zatvaranje, bez obzira što je u trošilo ugrađen ventil;
- ispitivanje ispravnosti opreme za iskorištavanje plina (instalacije, aparata za kuhanje, grijanje i sl.) prije prve uporabe, te periodična ispitivanja i kontrolu vrši distributer ili stručna osoba koju on za to ovlasti;
- pregled uređaja i trošila za plin vrši se periodično na poziv korisnika, ali najmanje jednom godišnje;
- osoba koja vrši pregled uređaja i trošila sastavlja zapisnik o utvrđenom stanju i to u dva primjerka, od kojih jedan primjerak predaje korisniku, a drugi zadržava za sebe;
- po završetku rada s plinom obvezno zatvarati glavni ventil na dovodu plina a ne samo ventile na trošilu;

mjere pri korištenju UNP-a iz boca za domaćinstvo

- u prostoriji u kojoj se nalazi trošilo za kuhanje može se držati samo jedna boca plina kapaciteta punjenja do 10 kg;
- u prostoriji/prostorijama se smije držati ukupno najviše tri boce plina kapaciteta punjenja do 10 kg,
- pregled uređaja i trošila za plin vrši se periodično na poziv korisnika, ali najmanje jednom godišnje;
- osoba koja vrši pregled uređaja i trošila sastavlja zapisnik o utvrđenom stanju i to u dva primjerka, od kojih jedan primjerak predaje korisniku, a drugi zadržava za sebe;
- po završetku rada s plinom obvezno zatvarati ventil na prijenosnoj boci UNP-a (boca za domaćinstvo), a ne samo ventile na trošilu. Ventil na boci zatvarati na način da se pusti plamenik da gori a zatim se zatvara ventil na boci kako ne bi ostalo plina i u priključnoj cijevi.

7. Mjere zaštite od požara na otvorenom prostoru

Članak 62.

Ove mjere provode se u cilju zaštite šuma, šumskog raslinja, šikara i ostalih zelenih površina u vlasništvu Društva.

Članak 63.

- (1) Zaštita šuma od požara organizira se i provodi u skladu s propisima o šumama i tehničkim normativima zaštite šuma od požara.

- (2) Zaštita šumskog raslinja, šikara i ostalih zelenih površina sastoji se od čišćenja i uklanjanja zapaljivog otpadnog materija.
- (3) Čišćenje se obavlja sječom, košenjem i spaljivanjem, a izuzetno kemijskim tretiranjem.

Članak 64.

Spaljivanje otpadaka, suhe trave i drugog, ne smije se vršiti u blizini spremnika UNP, sustava s bocama UNP-a i šuma kao ni za vrijeme jakog vjetra i pojačanog sušnog razdoblja. Također spaljivanje se ne smije vršiti u vrijeme zabrane koju utvrđuje nadležno tijelo lokalne uprave i samouprave. Izvan tog vremenskog perioda spaljivanje se može obaviti samo uz prethodnu obavijest i određenu konzultaciju s odgovornom osobom u vatrogasnoj jedinici ili dobrovoljnom vatrogasnom društvu.

Članak 65.

Za vrijeme paljenja vatre Društvo je dužno radi sprječavanja širenja vatre i radi gašenja požara osigurati prisustvo najmanje jedne punoljetne osobe, osposobljene za gašenje požara i potrebnu opremu za početno gašenje požara.

Članak 66.

- (1) Na otvorenom prostoru zabranjeno je svako nekontrolirano loženje vatre kao i odbacivanje neugašenih opušaka i zapaljivih tinjajućih predmeta.
- (2) Zabrana iz prethodnog članka odnosi se i na odbacivanje opušaka iz vozila.

Članak 67.

U cilju provođenja zabrana iz prethodnog članka moraju se postaviti znakovi zabrana i upozorenje te osigurati dovoljan broj limenih kanti s poklopcima postavljenih tako da su barem 10 cm podignute od zemlje.

8. Ostale mjere zaštite

8.1. Općenito

Članak 68.

U svezi poduzimanja ovih mjera zaštite od požara mora se provoditi:

- u prostorima i objektima iz članka 1. Pravilnika ne smiju se upotrebljavati električna kuhala, električne grijalice sa otvorenim grijačima, kaloriferi i drugi slični aparati i grijača tijela, osim u za to posebno pripremljenim prostorijama, te uz prethodno pribavljen pristanak odgovorne osobe za zaštitu od požara;
- ako se koriste glačala ista moraju biti sa ispravnim termoregulatorom i priključnim kabelom. Također moraju se polagati na negorivu (azbestnu, šamotnu i sl.) podlogu i obvezno se poslije rada moraju isključiti;
- zabranjeno je korištenje peći na plin, tekuće i kruto gorivo ako nisu propisno spojene na dimovodni kanal.
- zabranjeno je pušenje u prostorijama i prostorima Doma, osim na za to određenim mjestima:
 - u posebnim za pušače određenim prostorima za smještaj korisnika sukladno propisima o ugostiteljskoj djelatnosti o čemu u takvim prostorima mora biti istaknuta oznaka o dozvoli pušenja,
 - radnicima poslodavca u prostorima za pušenje koji mora ispunjavati sljedeće uvjete:
 - prostor mora biti uređen tako da iz njega nije moguć protok zraka onečišćenog duhanskim dimom u drugi prostor,

- prostor ne smije biti namijenjen prijelazu u druge prostore i ne smije zauzimati više od 20% ukupne površine javnoga prostora,
- prostor mora biti namijenjen isključivo pušenju,
- u prostoru se ne smije konzumirati hrana ni piće.
- zabranjeno je odbacivati opuške cigareta ili šibica osim u pepeljare odnosno u za to osigurane posude;
- zabranjeno je istresanje pepeljara u koš za smeće;
- zabranjen je rad sa zapaljivim tekućinama osim na mjestima i na način koji nije suprotan propisima o postupanju s tim tvarima, o čemu odobrenje izdaje odgovorna osoba za zaštitu od požara;
- zabranjeno je bacanje zapaljivih i masnih tekućina u kanalizacijsku mrežu;
- istrošene materijale: masti, ulja, masne krpe, plastičnu i kartonsku i drugu zapaljivu ambalažu i druge otpatke svakodnevno treba iznijeti iz prostorija (učionica, kuhinja, skladišta, kotlovnica isl.) i odložiti na za to određeno mjesto.
- zabranjeno je upotrebljavati motorni benzin, a naročito etilizirani benzin, za odmašćivanje, pranje i čišćenje predmeta;
- rad s otvorenim plamenom (aparata za zavarivanje, rezanje i lemljenje) može se obavljati u prostorijama i prostorima tek nakon pismenog odobrenja osobe odgovorne za zaštitu od požara i naređenih mjera koje se moraju poduzeti prije toga;
- u motorna vozila moraju biti postavljeni vatrogasni aparati:
 - u osobni automobil tip S-1 1 kom
 - u kombi vozila za više od 5 osoba tip S-2 1 kom

8.2. Organizacijske mjere zaštite od požara

Članak 69.

U svezi ovih mjera zaštite od požara mora se provoditi:

- osposobljavanje svih radnika stalno ili povremeno (na određeno vrijeme) zaposlenih po programu osposobljavanja pučanstva za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenje požara i spašavanja ljudi i imovine ugroženih požarom;
- vježbu evakuacije i vježbu uporabe sredstava za gašenje mora se obaviti jednom u dvije godine i o tome voditi evidenciju.
- na glavnom ulazu u zgradu mora na vidnom mjestu biti istaknut plan prizemlja objekta sa označenim:
 - stubištima i izlaznim putovima
 - mjestima na kojima su smješteni vatrogasni aparati
 - mjestom na kojem je smještena glavna sklopka napajanja objekta električnom energijom te glavni zatvarač za brzo zatvaranje dovoda plina.
 - mjestom isključenja sustava ventilacije ako je ugrađena u objektu
- na svakom katu objekta mora biti istaknut pojednostavljen plan kata u blizini ulaza na predmetni kat.
- na pojednostavljenom planu kata/dijela kata moraju biti označeni izlazni putovi u slučaju nužde i mjesto na kojem je plan postavljen, te lokacija vatrogasnog aparata i unutarnjeg hidranta.
- u svakoj sobi objekta mora postojati uputa o ponašanju u slučaju požara;
- upute u sobama moraju sadržavati i shematski prikaz smještaja sobe u odnosu na izlazne putove;
- svi izlazni putovi i vrata na izlaznim putovima moraju biti označeni odgovarajućim oznakama sukladno normi HRN ISO 6309;
- zaposlenom osoblju u svakom trenutku moraju biti dostupne prostorije u kojima se nalaze:
 - vatrodojavne centrale,
 - glavna sklopka napajanja el. energijom,
 - uređaji za isključenje sustava ventilacije,
 - ventil za distribuciju vode,
 - glavni zatvarač za brzo zatvaranje dovoda plina/tekućeg goriva.

XI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 70.

- (1) Ako su neke odredbe ovog Pravilnika nedorečene u odnosu na odredbe zakona i drugih propisa koji reguliraju područje zaštite od požara, neposredno će se primjenjivati odredbe zakona i tih propisa.
- (2) Tumačenje u provođenju odredbi ovog Pravilnika daje tijelo koje je Pravilnik donijelo.
- (3) Izmjene i dopune ovog Pravilnika donose se na način i po postupku koji je predviđen za njegovo donošenje.
- (4) Pravilnik se čuva u tajništvu, a odluka o njegovom donošenju objavljuje se na oglasnoj pločama Doma.

Članak 71.

- (1) Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o zaštiti od požara od 10.03.2003. godine.
- (2) Pravilnik stupa na snagu osmog dana po objavi na oglasnoj ploči Doma za starije i nemoćne osobe Primorsko – goranske županije Mali kartec, Lina Bolmarčića 1, Krk

UR BROJ: 123 - 013.
U Krku, 18. 03. 2013.

Predsjednik Upravnog vijeća:

Mladen Pavačić, dipl. oec.

Pravilnik je objavljen na
oglasnoj ploči dana 20. 03. 2013.,
a stupio je na snagu 29. 03. 2013. g.

Ravnatelj:

Mladen Pokrajčić, prof.

